UUTISET

Kannattavuuden puute jäädytti Soklin kaivoksen

Yara keskeyttää Soklin fosfaattikaivoksen suunnittelun, koska hanke ei ole riittävän kannattava suurten investointikustannusten ja fosfaatin alhaisen hinnan vuoksi.

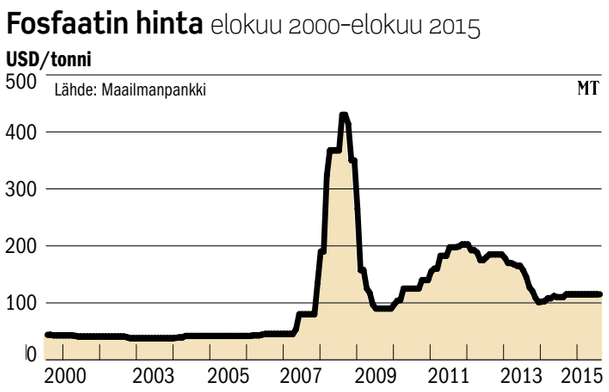

Norjalainen Yara kertoi maanantaina keskeyttävänsä Savukoskella sijaitsevan Soklin fosfaattikaivoksen kehittämisen.

Yhtiön laskelmien mukaan kaivos ei olisi riittävän kannattava.

Tulevaisuudessa hanke voidaan kuitenkin ottaa uudelleenarvioitavaksi.

Fosfaatin markkinahinta on nykyisin 115 dollaria tonnilta, kun se pari vuotta sitten oli 200 dollarin paikkeilla. Fosfaatin hintahuipun aikaan vuonna 2008 tonnista maksettiin yli 400 dollaria.

Liian suuret kustannukset

”Hanketta arvioitaessa fosfaatin odotettu pitkänajan hinta on yksi avaintekijöistä. Ehkä tärkein on kuitenkin kaivokseen tarvittava pääoma eli investointikustannukset. Niiden lisäksi vaikuttavat esimerkiksi kuljetuskustannukset ja liikennejärjestelyihin saatava tuki”, Yaran sijoitusjohtaja **Thor Giæver** kertoo.

Hänen mukaansa fosfaatin hinta ei pelkästään ollut tekijä, joka olisi pysäyttänyt hankkeen etenemisen. ”Hankkeen kokonaisarviointi päätyi siihen, ettei riittävää kannattavuutta löytynyt.”

Fosfaattiesiintymä löytyi vuonna 1967. Ensin sitä oli perustamassa Kemira ja Yaralle Sokli siirtyi vuonna 2007, kun yhtiö osti lannoiteyhtiö Kemira Grow How’n.

Suomen valtio päätti viime maaliskuussa osallistua 140 miljoonan eurolla kaivoksen vaatimiin liikennejärjestelyihin ja Kemijärven terminaaliin.

Soklin fosfaatti olisi kuljettu Martin kautta rekka-autoilla Kemijärvelle ja siitä eteenpäin rautateitse Perämeren satamiin, josta se olisi viety jalostettavaksi Norjaan.

Valtio oli varannut ensi vuoden budjettiin 39 miljoonaa euroa Soklin tiejärjestelyihin, mutta nyt rahat on siirretty budjetin tasapainottamiseen.

Soklin rakentamiskustannuksiksi arvioitiin pari vuotta sitten 1,3 miljardia euroa. Silloin kaivokselle suunniteltiin rautatietä, mutta suunnitelmien vaihtuminen maantiekuljetuksiin on alentanut kustannusarviota jonkin verran.

Liikenneministeriössä arvioitiin viime vuonna, että Soklin kaivos toisi jopa 1 600 vakituista työpaikkaa ja 2 300 rakennusaikaista työpaikkaa. Kaivoksen toiminta-ajaksi on arvioitu vähintään 20 vuotta.

Yara on käyttänyt jo kymmeniä miljoonia euroja kaivoksen suunnitteluun. Nykyiset lupa-asiat viedään loppuun saakka.

Kaivosluvan yhtiö sai toissa vuonna, mutta siitä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Yara hakee myös ympäristölupaa, josta Pohjois-Suomen avi päättänee ensi vuonna.

JOUKO KYYTSÖNEN

TIMO LINDHOLM

Sokliin vievä tie on vielä joskus täynnä liikennettä, avaa kaivoksen sitten norjalais- tai venäläisfirma, Savukoskella uskotaan.

”Kyllä se kaivos vielä aukiaa”

SAVUKOSKI

”Kyllä Sokli vielä aukiaa, se on varma.” Niin vakuutti Savukosken kunnanhallituksen puheenjohtaja **Jouni Halonen** maanantaina, kun Yara oli ilmoittanut keskeyttävänsä kaivoshankkeen.

Halosen mukaan fosforia tarvitaan lannoitteeksi ja sitä on maailmalla niin vähän, että kaivos avataan.

Hankkeen keskeytyminen oli Savukoskelle pettymys, vaikka ei kuitenkaan suuri yllätys, Halonen ja kunnanjohtaja **Antti Mulari** sanovat.

”Fosfaatin ja kaikkien malmien hinta on painunut niin huonoksi, ettei uusia kaivoksia avata missään. Vanhojakin suljetaan”, Halonen pohtii.

Talouden lisäksi toinen syy keskeyttämiseen oli Halosen mukaan ”hirveä valitusrumba”.

Sokli olisi ollut Savukoskelle erittäin tärkeä, koska alueella ei ole muuta isompaa teollista toimintaa.

”Mutta katsotaan ja puntaroidaan nyt yhdessä. On meillä puuta ja porot, marjat ja matkailua.”

”Matkailu olisi hyvä, mutta se vaatisi isoa investoijaa. Eikä sellaista rohkeutta ja yrityskulttuuria tunnu tässä kunnassa olevan”, itsekin matkailuyrittäjänä toiminut Halonen pohtii.

Mularin mukaan Kemijärvelle kaavailtu biotaloustehdas on Itä-Lapille nyt entistäkin tärkeämpi hanke.

Kunta vastustaa Vuotoksen tekoaltaan rakentamista, vaikka Lapin liitto sitä kannattaa.

Kunnan talous on saatu hyvälle tolalle ja terveys- ja vanhushuolto toimii.

”Kahteen vuoteen ei ole otettu senttiäkään lisää velkaa. En tiedä, onko se sitten pitkällä tähtäimellä hyvä, jos ei investoida.”

JOUKO KYYTSÖNEN

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Jouni Halosen mukaan kuntaliitosta ei Savukoskella tarvitse pohtia, vaikka Soklia ei avatakaan, koska kunnan talous on punnerrettu kuntoon.

Kunnanjohtaja Antti Mulari korostaa Kemijärven biotaloustehtaan tärkeyttä seudulle.

MTK:n Marttila: Kriisitietoisuus pahasti hukassa

Poliittisissa mielenilmaisuissa purkautuu vuosien tuska, arvioi Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

”Päätöksiä tahtoo työmarkkinoilla syntyä vasta, kun pannussa on tarpeeksi painetta”, hän sanoo.

Kriisitietoisuus on aiemmin taloustutkijana toimineen keskusjärjestöjohtajan mukaan Suomessa nyt pahasti hukassa.

”Kunhan ei pannu räjähdä. Silloin joudumme kaikki sanan mukaisesti liemeen.”

Hän muistuttaa, että oikeita – joskin kipeitä – päätöksiä tekemällä voidaan nykymaailmassa luoda työtä ja talouskasvua. Siksi vaihtoehtoisia ratkaisuja hallituksen esityksille pitää ja kannattaa edelleen hakea työmarkkina-alan järjestöjen kesken.

”Meidän, joilla on työtä, pitää nyt tinkiä saavutetuista eduista, ettei kaikki kaadu vähäosaisten niskaan.”

Marttila ei halua lähteä syyllistämään elintarvikealan työntekijöitä tai mitään muutakaan ammattiryhmää osallistumisesta mielenilmauksiin.

”Viljelijäkentässä tämä ei ole saanut kovin suurta sympatiaa. Puhutaan toki työssäkäyvän ihmisen osalta merkittävistä summista. Mittakaava on kuitenkin eri kuin niillä tiloilla, joilta ovat tulot kadonneet kokonaan ja työmäärä silti säilynyt”, hän muistuttaa.

”Eipä ole paljon kannanottoja kuulunut maatalouden ahdinkoon, vaikka vaakalaudalla on sen vuoksi tuhansia elintarvikealan työpaikkoja.”

Juha Marttila ei lähde arvioimaan päivän työnseisausten kokonaisvaikutuksia.

”Tuskin tämä yhtään biotalouden isoa investointia kaataa. Mutta vie se siivun lisää luottamuksesta, joka on muutenkin rapautunut jo aika pahasti”, hän sanoo.

KAIJALEENA RUNSTEN

Lomittajilta jopa 30 prosenttia pois

Hallituksen toimet iskevät kovimmin maatalouslomittajiin, arvioi Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jytyn edunvalvontajohtaja **Marja Lounasmaa** omaa jäsenistöään.

”Vaikutus lomittajien tuloihin voi olla jopa 30 prosenttia, koska heillä lisien osuus on suuri ja lomat pitkät.”

Lomittajilla olisi siis aihetta tulla perjantaina mielenosoitukseen Helsinkiin, mutta tiedossa ei ole, tuleeko heitä.

”Tämä ei ole lakko, vaan mielenilmaus, joten emme käske ketään pois työpaikalta. Kannustamme tulemaan, jos pystyy, mutta omalla ajalla, esimerkiksi ruokatunnilla”, Jytyn puheenjohtaja **Maija Pihlajamäki** sanoo MT:lle.

STTK:hon kuuluvan Jytyn mukaan hallituksen kaavailemat lisien ja lomien leikkaukset kohdistuvat pienipalkkaisiin naisvaltaisiin aloihin ja vanhimpiin työntekijöihin, mikä voi lisätä sairauslomia.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Forssan lihatehdas seisoi tiistaina yhä

HK Scanin Forssan tehtaalla torstaina alkanut työtaistelu jatkui tiistaina edelleen.

Henkilöstön ulosmarssi pysäytti sikojen teurastuksen torstaina, kun 490 henkilöä keskeytti työt.

Henkilöstö vaati kesälomittajina toimineiden henkilöiden vakinaistamista takaisinottovelvollisuuteen vedoten. HK Scanin mielestä asia kuuluu työnantajan työnjohto-oikeuteen.

”Huomenna aamulla väki aloittaa työnteon ja miettivät sitten, jatkavatko vai ei”, tuotantojohtaja **Jori Sahlsten** kertoi tiistaina.

”Tässä on nyt tämä päivä aikaa käydä asioita läpi ja yrittää löytää ratkaisua.”

Hän toivoi, että ratkaisu syntyy ja työt voidaan aloittaa täydellä teholla.

Tuotanto oli ollut torstaista asti täysin pysähdyksissä. Sikoja ei teurastettu eikä lihaa leikattu.

”Tilanne alkaa jo näkyä tuotteiden, etenkin tiettyjen tuoreiden ruhonosien saatavuudessa”, Sahlsten kertoo.

”Plus sitten se, minkälaisen paineen tämä aiheuttaa meidän tuottajille.”

Sahlsten ei halunnut kertoa, miten suuri määrä sikaa on jäänyt työtaistelun takia teurastamatta. ”Erittäin merkittävä määrä kuitenkin.”

Seuraava ongelma saattaa tulla perjantaina.

”Meille on vielä arvoitus, onko väki töissä vai ei. Tässä on nyt vähän liikaa liikkuvia osia.”

SATU LEHTONEN

» Meille on vielä arvoitus, onko väki perjantaina töissä vai ei.

JORI SAHLSTEN

Kati Partanen uhkaa erota OAJ:sta

Savonia-AMK:n lehtori, MTK:n johtokunnan jäsen **Kati Partanen** uhkaa erota Opettajien ammattijärjestöstä OAJ:sta. Partasen mukaan OAJ:n linjauksia perjantain mielenilmaukseen liittyen on ”mahdoton hyväksyä”.

Erityisesti hän tuomitsee virkasuhteisten opettajien yllyttämisen lakkoon. Virkasuhteiset opettajat eivät saa osallistua poliittisiin lakkoihin, joten kyseessä on yllyttäminen laittomaan toimintaan, Partanen perustelee.

”Mielestäni tämä on suorastaan vastuutonta. Sitä paitsi koulujen ja päiväkotien laittaminen kiinni kohdistuu tavallisiin ihmisiin.”

Partanen ei halua mahdollisella eroamisella kritisoida ammatillista järjestäytymistä, ja OAJ:n toimintaan hän kertoo olevansa monessa asiassa tyytyväinen.

”Erityisesti paikalliseen toimintaan hyvin tyytyväinen.”

Vielä Partanen ei ole tehnyt asiassa lopullista päätöstä. Nähtyään OAJ:n puheenjohtajan **Olli Luukkaisen** haastattelun sunnuntai-iltana MTV:n uutisissa päätös alkoi kuitenkin näyttää hyvin todennäköiseltä.

”On se sen näköistä uhoa. Kummallinen kiima on ay-liikkeellä nyt.”

JUHANI REKU

KUN PELKKÄ EDULLISUUS EI RIITÄ, VAAN LAATU RATKAISEE

EDULLINEN, NYKYAIKAINEN JA LAADUKAS CONEXX-RAKENNUS

KONEHALLIT, VARASTOT SEKÄ LÄMPIMÄT HALLIT

TOIMITUSSISÄLTÖ
- perustusraudoitukset sekä muotit
- runko ja teräsorret
- betoniset sokkelielementit
- sadevesijärjestelmä
- seinä- ja kattolevyt
- viimeistelylistat
- kiinnitystarvikkeet
- rahti

LISÄKSI ERIKSEEN TILATTAVISSA:
käyntiovet, ikkunat, nosto-, liuku- ja pressuovet

Lumikuormitus 250 kg

LÄMPIMÄT RAKENNUKSET kehäväli 6 m

Leveys 12 m, pituus 18m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 12m, pituus 24m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 12m, pituus 30m, räystäskorkeus 5,2m
40 763€	48 371€	56 525€
Leveys 15m, pituus 18m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 15m, pituus 24m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 15m, pituus 30m, räystäskorkeus 5,2m
46 793€	55 359€	68 453€
Leveys 18m, pituus 24m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 18m, pituus 30m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 18m, pituus 36m, räystäskorkeus 5,2m
66 813€	77 781€	91 360€

KYLMÄT RAKENNUKSET kehäväli 6 m

Leveys 12 m, pituus 18m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 12m, pituus 24m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 12m, pituus 30m, räystäskorkeus 5,2m
22 389€	26 893€	31 827€
Leveys 15m, pituus 18m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 15m, pituus 24m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 15m, pituus 30m, räystäskorkeus 5,2m
26 235€	31 456€	37 372€
Leveys 18m, pituus 24m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 18m, pituus 30m, räystäskorkeus 5,2m	Leveys 18m, pituus 36m, räystäskorkeus 5,2m
37 012€	47 079€	53 511€

Hinnat alv 0%

SECCO INTERNATIONAL · Menestyjä-yritys 2012 · AAA Korkein luottoluokitus Bisnode 2014 · westmoor oy · YLÖDESTÄ 19 CONEXX 57 SINCE

CONEXX® Konehallit | Navetat | Tuotantohallit Maneesit | Varastot | Ilmanvaihto Puh. 0400 861156, 0400 311686 www.conexx.fi